

Offentliggjort d. 29. oktober 2019 på Vidensportalen V.dk

Salg af aktier med forbeholdt udbytteret - hvordan skatten ved et generationsskifte forsvandt som dug for solen – og måske blev erstattet med et skattemæssigt fradrag[©]

*Af advokat (L) Bodil Christiansen og
advokat (H), cand. merc. (R) Tommy V. Christiansen*

www.v.dk

En dom fra 2. juli 2019 i en skattesag fra Vestre Landsret har vakt en vis opsigt i rådgiverkredse. En post aktier var overdraget fra en fader til tre døtre, men således at faderen havde forbeholdt sig en udbytteudlodning på godt 48,4 mio. kr. Aktierne var overdraget med skattemæssig succession.

Med landsrettens dom opnåede familien et resultat, hvor skatten ved familieoverdragelsen i alt væsentligt blev fejlet af bordet. Skatteministeriet har anket dommen til Højesteret.

De skattemæssige forhold ved generationsskifte har, navnlig i de senere år, været genstand for meget stor interesse, både i de mange familier, der står foran generationsskifte, fra politisk side, og blandt skattemyndighederne og rådgivere.

Lovgivningen og skattepraksis har været præget af forskellige strømninger. På den ene side er reglerne for virksomhederne under den seneste regering blev lempet på forskellig vis. I skattepraksis har tendenserne strittet i forskellig retning alt efter, hvilket område, sagen har drejet sig om. Eksempelvis er den hidtil meget lempelige praksis om værdiansættelse af fast ejendom ved generationsskifte i levende live blevet fastholdt og for så vidt yderligere fundamentet, medens praksis vedrørende værdiansættelse ved generationsskifte ved arv er blevet skærpet. Praksis om værdiansættelse ved overdragelse af selskaber ved de såkaldte A/B-modeller er ligeledes på vej til at blive skærpet.

Offentliggjort d. 29. oktober 2019 på Vidensportalen V.dk

En dom fra Vestre Landsret⁽¹⁾ har imidlertid nu føjet en helt ny facet til praksis på området. Skattemyndighedernes prompte reaktion på dommen i form af indbringelse af sagen for Højesteret mindre end 2 uger efter, at Vestre Landsret traf afgørelse i sagen, giver dog anledning til overvejelser i retning af besindighed i forhold til at anvende denne model.

Den konkrete sag

Sagen drejede sig om en fader, der i november 2014 solgte en post aktier i sit selskab til sine 3 døtre.

Aktierne blev overdraget med skattemæssig succession. Det indebar, at faderen ikke skulle beskattes af hans fortjeneste på aktierne ved overdragelsen.

Døtrene blev derimod skattemæssigt stillet, som om aktierne var anskaffet til den pris og på det tidspunkt, hvor faderen havde anskaffet aktierne. Ved et senere salg skal døtrene med andre ord beskattes ikke alene af den værdistigning, der måtte være sket i døtrenes ejertid, men også af den værdistigning, der forudgående var sket i faderens ejertid. Som kompensation for, at døtrene overtog denne skatteforpligtelse fra faderen, blev der givet en rabat i overdragelsesprisen.

Det særlige i sagen - og hvad der gav anledning til en efterfølgende skattesag - var, at faderen og døtrene havde aftalt, at *en del af børnenes købesum*, ca. 48,4 mio. kr., skulle betales til faderen på den måde, at faderen som led i handlen fik ret til at modtage de første 48,4 mio. kr. af det udbytte, som døtrene som nye aktionærer besluttede at udlodde fra selskabet. Faderen havde med andre ord forbeholdt sig ret til disse første 48,4 mio. kr.

¹⁾ SKM2019.408.VLR.

Offentliggjort d. 29. oktober 2019 på Vidensportalen V.dk

Blot 3 uger efter aktieoverdragelsen til døtrene afholdte disse en ekstraordinær generalforsamling i selskabet og traf beslutning om at udlodde de aftalte 48,4 mio. kr., der som aftalt i overdragelsesaftalen blev betalt til faderen.

Spørgsmålet var herefter, *hvem* der skulle beskattes af de 48,4 mio. kr. og dermed også, *hvordan* beskatningen skulle ske, set i lyset af, at faderen havde forbeholdt sig de 48,4 mio. kr. i aktieoverdragelsesaftalen.

Familiens synspunkter

Efter døtrenes opfattelse var der ikke grundlag for at beskatte dem af de 48,4 mio. kr.

Ganske vist var beslutningen om udbyttebetalingen truffet af døtrene som aktionærer på en generalforsamling afholdt efter deres aktiekøb. Men det var mellem faderen og døtrene aftalt ved købet, at faderen skulle modtage dette udbytte.

Konsekvensen af dette synspunkt var, at beløbet skulle beskattes hos faderen.

For faderens vedkommende var synspunktet, at de 48,4 mio. kr. - alt i overensstemmelse med aktieoverdragelsesaftalen - skulle anses som en del af hans salgssum for aktierne.

Selv om beløbet skulle tillægges faderens anskaffelsessum for aktierne, skulle faderen imidlertid heller ikke beskattes af de 48,4 mio. kr., da han havde overdraget aktierne med skattemæssig succession til døtrene, og de derfor havde overtaget skattebyrden.

Så det foreløbige resultat var, efter familiens opfattelse, at ingen skulle beskattes af udlodningen på de 48,4 mio. kr. Og som det nærmere fremgår af det følgende, medførte konstruktionen, at den latente skattebyrde, som døtrene havde overtaget, helt eller delvist bortfaldt.

Offentliggjort d. 29. oktober 2019 på Vidensportalen V.dk

Senere beskatning af familien?

Da børnene havde overtaget aktierne med skattemæssig succession og dermed overtaget skattebyrden - og til overflod havde opnået en rabat ved prisfastsættelsen - kunne man umiddelbart forvente, at den latente skat kom op til overfladen ved et senere salg.

Da selskabet imidlertid havde udloddet de 48,4 mio. kr., som faderen havde modtaget skattefrit, må det antages, at selskabets værdi var faldet tilsvarende, dvs. med 48,4 mio. kr., således at den udskudte skat på aktierne, som børnene havde overtaget, var reduceret eller måske helt bortfaldet med denne udlodning.

Slutresultatet var følgelig, at de 48,4 mio. kr. ingensinde kom til beskatning, uanset at der var indrømmet familien en skatterabat ved overdragelsen, og dermed en rabat for en skattebyrde, der var helt eller delvist elimineret med denne transaktion.

Til overflod bemærkes, at følges familiens synspunkter, kan det ikke udelukkes, at der efter en sådan transaktion ikke blot er tale om eliminering af den latente skattebyrde - men måske mere end det, således at der ligefrem er skabt et latent fradrag. Det vil være tilfældet, hvis udlodningen på de 48,4 mio. kr. medfører en reduktion af værdien på aktierne til en værdi, der er lavere end faderens oprindelige anskaffelsessum.

Et synspunkt om, at der kan blive udløst skat hos børnene ved senere afståelse af aktierne som følge af en gennem årene opsparet indtjening, har ingen betydning for ovennævnte synspunkter, da en senere værdistigning med afsæt i et meget lavt udgangspunkt, fortsat har medført, at skattebyrden på de overdragne aktier er reduceret med 48,4 mio. kr. - og, som nævnt, måske endda har skabt et udgangspunkt med et "gratis" skattemæssigt fradrag.

Offentliggjort d. 29. oktober 2019 på Vidensportalen V.dk

Skattemyndighedernes opfattelse

Næppe overraskende var skattemyndighederne ikke enig i familiens tilgangsvinkel til beskatningen.

Skattemyndighedernes indtog efter nogen overvejelser følgende synspunkt:

Med udgangspunkt i det skatteretlige grundprincip om rette indkomstmodtager skulle døtrene beskattes af udbyttet på de 48,4 mio. kr., som blev besluttet udloddet på en generalforsamling efter døtrenes aktiekøb og efter døtrenes beslutning som aktionærer.

Faderens forbeholdte udbytteret måtte efter skattemyndighedernes opfattelse anses som et tilsagn fra døtrene om, at de skulle betale et yderligere beløb til faderen svarende til de 48,4 mio. kr. Konsekvensen heraf må antages at være, at børnene af egne midler måtte betale udbytteskat og i øvrigt aflevere et beløb svarende til udbyttet på 48,4 mio. kr. til faderen, og altså uden hensyn til den skat, som børnene havde betalt.

Det forhold, at børnene havde givet afkald på udbyttet, medfører efter fast praksis ikke fritagelse for beskatning, da afkaldet var dispositivt. Det betyder, at der ikke var givet blankt afkald på udbyttet, men givet et afkald med en samtidig beslutning om, hvem der i stedet skulle modtage udbyttet. Derved måtte juraen være, at døtrene selv havde modtaget udbyttet og videregivet det til faderen.

Vestre Landsrets dom af 2. juli 2019

Vestre Landsret nåede, til manges store overraskelse, frem til, at familien skulle have medhold.

Afgørelsen var blandt flere synspunkter baseret på en svingende skattepraksis. Blandt andet forelå nogle ikke offentliggjorte bindende svar fra Skatteforvaltningen, (men altså ikke fra Skatterådet), som støttede familiens synspunkter, ligesom Landsskatteretten i en

Offentliggjort d. 29. oktober 2019 på Vidensportalen V.dk

tilsvarende afgørelse fra 2003⁽²⁾ havde fastslået, at en sådan udlodning skulle henføres til faderen som en del af hans salgssum.

Sagen indbragt for Højesteret

Skatteministeriet ankede prompte Vestre Landsrets dom til Højesteret, hvor sagen nu afventer Højesterets vurdering af problemstillingen.

Der vil formentligt gå et års tid, før Højesteret har truffet afgørelse i sagen.

Det kan dog næppe udelukkes, at der vil komme nogle initiativer fra Folketinget i den mellemliggende periode.

— o —

²⁾ SKM2003.282.LSR. som imidlertid ikke forholdte sig til spørgsmålet om, hvorvidt børnene også skulle beskattes.